

[Lis Starcke]

Retsforbundet må afvise de tre forespørgeres dagsorden. Jeg mener, den kommer for tidligt. Jeg har begrundet det i mit indlæg. Nu er jeg jo ikke meget glad for afværgedagsordener, men jeg har egentlig også i min tale sagt, at jeg kunne tage udenrigsministerens redegørelse til efterretning og kunne sige det på gruppens vegne, så vi må nok stemme for den.

Udenrigsministeren (Christophersen):

Jeg vil godt om dagsordensbegrebet sige, at jeg har altid haft lidt svært ved at forstå, hvorfor afværgedagsordener skulle være dårligere end alle andre dagsordener. Ofte har de såmænd vist sig at være mindst lige så fornuftige, bl.a. fordi de har indeholdt meget mere, fordi de har henvist til en hel redegørelse, mens de fleste dagsordener bare i to ord eller sætninger prøver at udtrykke en dyb sandhed, hvilket normalt er uhyre vanskeligt. Afværgedagsordener er såmænd mindst lige så respektable som alle andre dagsordener, og jeg synes især, hr. Melchior, som var så optaget af at nedvurdere begrebet afværgedagsordener, kom lidt galt af sted, da han netop få minutter før havde beklaget sig over, at jeg måske havde talt lidt for meget om eksklusiviteten ved dagens debat.

Det er ikke, fordi jeg skal blande mig vældig meget i hele diskussionen om anerkendelse, men jeg tror, vi taler om to forskellige ting, når vi taler om anerkendelseskriterier. Vi skal nok passe på ikke at blande dem sammen. I almindelighed er det jo sådan, at Danmark anerkender det styre, der rent faktisk udøver autoriteten i et land. Derfor står vi normalt ikke over for problemer, når magten af den ene eller den anden grund skifter hænder i et land. Her er reglen den, at vi optager kontakt med det styre, som udøver den faktiske kontrol med landet, uanset styrets kvalitet, om det er demokratisk, eller hvad det nu er.

Men det, vi taler om her, er jo ikke at anerkende et eller andet styre i et land. Det, vi taler om her, er, om vi skal anerkende, at Rhodesia er et land, eller om det ikke er et land. Det er en anden form for anerkendelse, og det er her, vi støder på en række problemer. Storbritannien stillede jo i 1960'erne en række principielle krav for, at de ville medvirke til, som de sagde, at føre Rhodesia til-

bage til legaliteten. Det er det ene spørgsmål. Opfylder den interne aftale, opfylder det styre, som nu findes eller vil blive etableret, efter Storbritanniens opfattelse de krav, der må stilles for, at området kan føres tilbage til legalitet, og for, at det kan opfattes som et land og anerkendes som et land?

En anden side af problemet er FN's holdning. Alle andre lande er jo anerkendt af FN. Det gælder Israel, det gælder Uganda osv. Rhodesia er ikke anerkendt af FN som et land, tværtimod. Her kommer vi altså også frem til et vigtigt spørgsmål: kan Danmark begynde at anerkende et område som et land i folkeretlig forstand på et tidspunkt, hvor FN ikke gør det? Det er jo ikke sådan, at vi anerkender et hvilket som helst territorium som et land. Jeg går ikke ud fra, at hr. Honoré mener, vi skal anerkende Christiania eller Anholt, eller hvad ved jeg, som et land, blot fordi en lokal befolkning sagde, at det nu var det. Vi taler altså om to forskellige former for anerkendelse. Vel, jeg har dermed bare forsøgt at kaste lidt lys over anerkendelsesproblemet.

Så kommer vi til spørgsmålet, som hr. Honoré rejser, om sanktionerne er rimelige. Jeg vil bare om det sige, at det må vurderes sammen med de andre ting. Jeg mener ikke, man kan løsrive det, og det er derfor, jeg under debatten har sagt, at nu vil regeringen lægge vægt på at indsamle informationer og se, hvordan de afgørende lande i hele denne situation vurderer tingene, hvilke beslutninger de træffer. Så må vi på det grundlag vende tilbage til sagen.

(Kort bemærkning).

Jørgen Junior (FP):

Det bliver efter min opfattelse mere og mere interessant. Først fortæller hr. Lasse Budtz, hvad hans anerkendelseskriterier er. Nu kommer udenrigsministeren og fortæller, at det ikke er det, der er tale om. Der er tale om, hvorvidt Rhodesia er et land eller ej. Det er ganske interessant. Det er med andre ord kun et land, hvis det anerkendes af FN. Der er noget, der simpelt hen er galt i det, udenrigsministeren lægger op her. Det er ikke rimeligt, når vi hidtil har sagt, at vi anerkender det styre, der rent faktisk har kontrol over et landområde. Vi er alle sammen enige